

Jaarplan

2024

**Zorg- en
Veiligheidshuis**
Westelijke Mijnstreek

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	<i>Doelstelling.....</i>	2
1.2	<i>Kerntaken en thema's/ doelgroepen.....</i>	2
1.3	<i>Leeswijzer</i>	3
2	Landelijke Meerjarenagenda 2021 – 2024: de drie pijlers.....	4
2.1	<i>Personen met een (hoog) veiligheidsrisico</i>	4
2.2	<i>Verbinding met de omgeving</i>	4
2.3	<i>Huis op orde</i>	5
2.4	<i>Vervolg Meerjarenagenda na 2024.....</i>	5
3	Speerpunten 2024	6
3.1	<i>Personen met een (hoog) veiligheidsrisico</i>	6
3.1.1	<i>Ex-justitiabelen met een hoog veiligheidsrisico.....</i>	6
3.1.2	<i>Personen met ernstig verward gedrag met een hoog veiligheidsrisico</i>	7
3.1.3	<i>Geradicaliseerde personen en polarisatie</i>	8
3.2	<i>Verbinding met de omgeving</i>	9
3.2.1	<i>RIEC</i>	9
3.2.2	<i>ZSM</i>	10
3.2.3	<i>Veilig Thuis en de aanpak GIA</i>	11
3.2.4	<i>Mensenhandel.....</i>	12
3.3	<i>Huis op orde</i>	13
3.3.1	<i>Beschikking over specialisten</i>	13
3.3.2	<i>Investeren in informatievoorziening</i>	14
3.3.3	<i>Gezamenlijke kwaliteitscyclus</i>	14
3.3.4	<i>Gegevensdeling (privacy) altijd op orde.....</i>	14
3.3.5	<i>Kennis- en expertisecentrum</i>	15
3.4	<i>Lokale speerpunten</i>	15
4	Financiën	20
4.1	<i>Begroting 2024.....</i>	20
4.2	<i>Risico's.....</i>	20
4.3	<i>Kansen</i>	20

1 Inleiding

Voor u ligt het jaarplan 2024 van het Zorg- en Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek. In dit jaarplan geven wij onze speerpunten voor het jaar 2024 weer. Hierbij wordt rekening gehouden met de ontwikkelingen van de landelijke Meerjarenagenda Zorg- en Veiligheidshuizen 2021 – 2024. Door de genomen stappen en besluiten aangaande onze doorontwikkeling geldt dit jaarplan vanaf 1 augustus 2024.

Het Zorg- en Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek is dé plek waar gemeenten, justitiële partners en zorgpartners samenwerken om de meest moeilijke zorg- en veiligheidsproblemen op het gebied van overlast, criminaliteit, huiselijk geweld, kindermishandeling en radicalisering aan te pakken. Het werkgebied van Zorg- en Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek bestaat uit de gemeenten Beek, Stein en Sittard-Geleen.

Samenwerkende Zuid-Limburgse Veiligheidshuizen

Met ingang van 1 oktober 2021 maakt ons Zorg- en Veiligheidshuis onderdeel uit van de Samenwerkende Zuid-Limburgse Zorg- en Veiligheidshuizen (ZLZVH). De drie Zuid-Limburgse Zorg- en Veiligheidshuizen Parkstad, Maastricht-Heuvelland en Westelijke Mijnstreek werken intensief samen. Hiermee benutten we onze kennis beter, leren we van elkaar en zijn onze werkprocessen beter op elkaar afgestemd. De jaarplannen van de drie afzonderlijke Zorg- en Veiligheidshuizen zullen in een uniforme, herkenbare stijl gepubliceerd worden. Hiermee geven wij blijk aan de samenwerking, zonder de couleur locale uit het oog te verliezen.

Werkcyclus

Dit jaarplan maakt onderdeel uit van onze werkcyclus. Elk jaar stellen we een jaarplan op, waarin wij vooruitblikken waar het komend jaar onze focus komt te liggen. Daarnaast stellen we elk jaar een jaarverslag op in welke wij over onze werkzaamheden en resultaten van afgelopen jaar rapporteren.

Met deze werkcyclus zijn wij transparant voor onze gemeenten en ketenpartners en zijn wij in staat om het goede gesprek te voeren over ons werk en inzet op het thema Zorg en Veiligheid. Ook kunnen wij op deze manier goed inspelen op trends en ontwikkelingen op dit gebied.

1.1 Doelstelling

Het gezamenlijk doel van ZLZVH is de veiligheid en leefbaarheid in de regio te verbeteren: het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg.

1.2 Kerntaken en thema's/ doelgroepen

Om dit doel te bereiken hebben de ZLZVH twee kerntaken: procesregie en centrum voor advies en expertise.

Procesregie

Het Zorg- en Veiligheidshuis bundelt de krachten van partners uit het justitie-, gemeentelijk- en zorgdomein. Sommige problemen van mensen zijn zo complex dat reguliere zorg- en veiligheidsprocessen geen oplossing bieden. Dan is het Zorg- en Veiligheidshuis aan zet om tot een doorbraak te komen. Het Zorg- en Veiligheidshuis neemt de (proces)regie en organiseert samenwerking via casus overleggen om expertise van de diverse ketenpartners bij elkaar te

brengen. Het doel hiervan is het vinden van een passende integrale aanpak voor mensen met zeer ingewikkelde problemen (en vaak een hoog veiligheidsrisico). Problemen op het snijvlak van zorg en veiligheid waar geen standaardoplossingen voor bestaan. Het Zorg- en Veiligheidshuis coördineert en monitort de uitvoering en de voortgang van deze persoons- of systeemgerichte aanpak.

Het Zorg- en Veiligheidshuis handelt hierbij nooit op eigen titel, maar altijd namens de ketenpartner die de casus aanbrengt. De procesregisseur ondersteunt de aanbrenner bij de goede uitvoering van diens (publiekrechtelijke) taak en handelt onder verantwoordelijkheid van de aanbrenner. De procesregisseur is de facto uitvoerder voor de aanmeldende partij.

Advies- en expertisecentrum

Daarnaast is het Zorg- en Veiligheidshuis een informatieknooppunt en expertisecentrum voor de aanpak van complexe problematiek rondom zorg en veiligheid. Als netwerk vormt het Zorg- en Veiligheidshuis een belangrijke schakel in de verbinding tussen justitie (dwang en drang), zorg en bestuur.

Bovengenoemde kerntaken worden uitgevoerd voor diverse thema's c.q. doelgroepen. Enkele thema's zijn: nazorg- ex gedetineerden, geweld in afhankelijkheidsrelaties en radicalisering. De thema's waarbinnen het Zorg- en Veiligheidshuis haar kerntaken uitvoert staan niet vast. Onze samenleving is voortdurend in beweging waarbij geconstateerd wordt dat de complexiteit van problematiek en de impact daarvan toeneemt. Daarmee veranderen ook voortdurend de vragen die via de ketenpartners bij het Zorg- en Veiligheidshuis terechtkomen. De thema's bewegen mee met de ontwikkelingen in onze samenleving. Afhankelijk van het thema kunnen de accenten in de kerntaken verschillen.

1.3 Leeswijzer

De Landelijke Meerjarenagenda Zorg- en Veiligheidshuizen 2021-2024 geeft een drietal pijlers weer die komende jaren tijdelijk om extra aandacht vragen. Deze pijlers worden in het komend hoofdstuk nader uitgewerkt. Hoofdstuk 3 geeft weer met welke speerpunten wij als ZLZVH aan de slag gaan. Deze speerpunten zijn gebaseerd op de voorgenoemde pijlers uit de landelijke Meerjarenagenda, regionale accenten en lokale ontwikkelingen. In hoofdstuk 4 geven wij een toelichting op de financiën voor het jaar 2024.

2 Landelijke Meerjarenagenda 2021 – 2024: de drie pijlers

De Landelijke Meerjarenagenda is de leidraad voor de ZLZVH en vormt daarmee het kader waarbinnen wij onze taken uitvoeren. De focus van de Meerjarenagenda Zorg- en Veiligheidshuizen 2021-2024 ligt op de maatschappelijke opgave die alle Zorg- en Veiligheidshuizen in het land samen met ketenpartners willen oppakken. Zij willen (kwetsbare) inwoners helpen en zo bijdragen aan een positief maatschappelijk effect. Daarnaast komen in de Meerjarenagenda de ambities van al deze ketenpartners bij elkaar. Dit draagt bij aan het effectiever samenwerken aan deze gezamenlijke maatschappelijke opgave.

De landelijke stuurgroep Zorg en Veiligheid is opdrachtgever voor de realisatie van de Meerjarenagenda. De ministeries van Justitie en Veiligheid (JenV) en Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG) ondersteunen en faciliteren de uitvoering namens de landelijke stuurgroep. Het Bestuur van de Landelijke Vereniging Managers Zorg- en Veiligheidshuizen (LVMZV) is opdrachtnemer voor de realisatie van de Meerjarenagenda.

Door de groeiende complexiteit van de maatschappelijke opgaven waar straf en zorg samenkomen, zijn er in de Meerjarenagenda afspraken gemaakt op 3 pijlers met als doel om eind 2024 in iedere regio een netwerk van basisvoorzieningen te hebben die in staat is om bestaande en nieuwe opgaven op te pakken. De 3 pijlers zijn:

- Personen met een (hoog) veiligheidsrisico;
- Verbinding met de omgeving;
- Huis op orde.

2.1 Personen met een (hoog) veiligheidsrisico

De impact van incidenten veroorzaakt door personen, die ernstig, gevaarlijk en ontwrichtend gedrag vertonen, is voor alle betrokkenen en de maatschappij groot. Voor deze groep is een integrale en persoonsgerichte aanpak op zorg en veiligheid gewenst, gericht op monitoring van zorgwekkende signalen, het voorkomen van verdere escalatie en het bieden van passende zorg en ondersteuning, soms gedurende de gehele levensloop.

Het doel is dat alle mensen (weer) mee kunnen doen in onze samenleving, zonder dat zijzelf of anderen risico lopen. Voor een aantal van deze zijn, in de lijn met landelijke afspraken en programma's, specifieke taakaccenten wenselijk. Dit zijn:

- (Ex-) justitiabelen met een hoog veiligheidsrisico;
- Personen met ernstig verward gedrag met een hoog veiligheidsrisico;
- Geradicaliseerde personen en polarisatie.

2.2 Verbinding met de omgeving

Naast de Zorg- en Veiligheidshuizen werken meerdere lokale en regionale netwerken vanuit een eigen invalshoek aan het verminderen van overlast en criminaliteit en aan verbetering van kwaliteit van leven. Denk hierbij aan de regionale jeugdnetwerken, sociale wijkteams, ZSM, Veilig Thuis en de aanpak GIA, de RIEC's en het netwerk Mensenhandel. Het is van belang dat het Zorg- en Veiligheidshuis met deze netwerken schakelt, kennis deelt en werkprocessen afstemt.

2.3 Huis op orde

Het Zorg- en Veiligheidshuis blijft investeren in de ondersteunende processen, de ontwikkeling van medewerkers en managers en de bestuurlijke aansturing. Dit is de basis om de noodzakelijke kwaliteit te blijven waarborgen. Deze kwaliteit bewaken we met een systematische periodieke controle. Daarnaast gaan we onderzoeken hoe we de beschikbare informatie in het Zorg- en Veiligheidshuis beter kunnen benutten.

2.4 Vervolg Meerjarenagenda na 2024

Met nog één jaar te gaan binnen de looptijd van de huidige Meerjarenagenda kijken we vooruit naar 2025. Het hoofddoel van de huidige Meerjarenagenda is het komen tot een landelijk dekkend netwerk van duurzame basisvoorzieningen geborgd binnen de Zorg en Veiligheidshuizen. Veel van de oorspronkelijke doelen en gewenste resultaten van de huidige Meerjarenagenda zijn naar verwachting in de zomer van 2024 bereikt.

Het afronden van deze doelen betekent echter niet dat het werk af is. Investeren in de verbinding tussen zorg en veiligheid blijft noodzakelijk. Bovendien is een netwerkorganisatie zoals de Zorg en Veiligheidshuizen altijd in beweging. Het onderhouden van het netwerk en het inspelen op actualiteiten en ontwikkelingen blijven voortdurende aandachtspunten. Het vervolg op de huidige Meerjarenagenda wordt landelijk gecoördineerd, de ZLZVH zijn hierin actief betrokken.

3 Speerpunten 2024

Een groot gedeelte van de speerpunten die wij voor 2024 formuleren is gelijk voor de drie Zorg- en Veiligheidshuizen in Zuid-Limburg. Dit is op basis van de ontwikkelingen die wij als drie Zorg- en Veiligheidshuizen doormaken en het commitment dat wij hierin naar elkaar uitspreken om zoveel mogelijk uniform te opereren. De basis hiervoor is de Landelijke Meerjarenagenda 2021 – 2024. Dit betreft de eerste drie paragrafen van dit hoofdstuk. Tegelijkertijd blijven we voor Parkstad ook oog houden voor de lokale wensen en ontwikkelingen. In paragraaf 3.4 zijn daarom diverse lokale speerpunten opgenomen. Daarmee zijn wij centraal verbonden en blijven wij lokaal verankerd.

3.1 Personen met een (hoog) veiligheidsrisico

Wij formuleren de speerpunten met betrekking tot personen met een (hoog) veiligheidsrisico vanuit onze core business, namelijk procesregie (PGA) en onze expertisefunctie bij ontwikkelingen en casuïstiek op het snijvlak van Zorg- en Veiligheid. Hierbij is de complexiteit van de casus leidend. Een aantal probleemgebieden binnen dit thema willen wij specifiek benoemen, met daarin onze focus voor 2024.

3.1.1 *Ex-justitiabelen met een hoog veiligheidsrisico*

De ZLZVH voeren vanuit hun basistaak procesregie op de persoonsgerichte aanpak voor (ex-) justitiabelen met complexe domeinoverstijgende problematiek en een hoog veiligheidsrisico. Dit zijn bijvoorbeeld (ex-)gedetineerden met een ISD-maatregel (Inrichting voor Stelselmatige Daders), TBS-maatregel en plegers van ernstige gewelds- en zedenmisdrijven. Deze aanpak is zowel gericht op het terugdringen van veiligheidsrisico's als inzet op een kansrijke terugkeer naar de maatschappij.

Uitgaande van een levensloopbenadering staan gemeenten aan de lat om regie te voeren op het gehele proces van re-integratie van (ex-)justitiabelen. Dit staat beschreven in het Bestuurlijk Akkoord 'kansen bieden voor re-integratie' uit 2019. Naast de regie op de aanpak voor bovengenoemde ex-gedetineerden met een hoog veiligheidsrisico, voeren de ZLZVH ook in 2024 namens Zuid-Limburgse gemeenten regie op het gehele proces van re-integratie voor alle (ex-)gedetineerden, waarbij het op orde brengen van de vijf basisvoorwaarden (onderdak, werk/inkomen, zorg en zorgverzekering, een geldig legitimatiebewijs en grip op schulden) centraal staat.

Ook in dit proces willen de ZLZVH uniformeren en waar mogelijk concentreren. Hiervoor is ingezet op 1 team Nazorg waar in 2024 verder aan gebouwd wordt. Naast het komen tot een gezamenlijk werkproces met de betrokken ketenpartners (DJI, 3RO, gemeenten, ZVH) wordt gestreefd naar efficiënter ingerichte bestuurlijke en uitvoerende overlegtafels. De inrichting en uitvoering van het vernieuwde werkproces en het opzetten van de overlegtafels behoeft nog aandacht en doorontwikkeling.

Wat gaan we doen in 2024

- Doorontwikkelen naar één team Nazorg voor Zuid-Limburg
- Doorontwikkelen gezamenlijk werkproces en overlegtafels
- Versterken samenwerking binnen keten op regionaal en provinciaal niveau

3.1.2 Personen met ernstig verward gedrag met een hoog veiligheidsrisico

Het project Aanpak Kwetsbare Personen met verward gedrag (AKP) is op initiatief van diverse ketenpartners in 2020 opgestart en de afgelopen jaren uitgevoerd. De Zuid-Limburgse Zorg- en Veiligheidshuizen zijn nauw betrokken geweest bij de borging van dit project. Het project omvatte twee sporen. Eén spoor was gericht op het ontwikkelen van een aanpak voor kwetsbare personen met verward gedrag en een hoog veiligheidsrisico (AKP). Het tweede spoor was gericht op de doorontwikkeling en borging van de pilot Verbindingspunt Informatie en Advies (VIA) Zuid-Limburg, waar de ZLZVH namens de 16 gemeenten in Zuid-Limburg uitvoering aan geven.

Spoor 1

In spoor 1 hebben we ons vooral gericht op het zicht krijgen op de doelgroep en het verder ontwikkelen en versterken van de integrale persoonsgerichte aanpak. Dit heeft geresulteerd in een Regionaal Kader voor de aanpak met aanbevelingen en implementatiepunten en een eindrapportage voor de borging van het project. Daarbij hebben we vastgesteld dat we hierin niets nieuws gaan ontwikkelen, maar zoveel als mogelijk willen aanhaken bij bestaande structuren en lopende ontwikkelingen. Aanhaking bij de Commissie Zorg en Veiligheid, het verbinden met de Levensloopaanpak en met de Versterking aanpak (hoog) risicovol verward gedrag (de z.g. POK middelen) zijn daarbij logische vervolgstappen geweest. Dit heeft ertoe geleid dat er een lerend netwerk “kwetsbare personen met verward gedrag en veiligheidsrisico’s” is ingericht. Het lerend netwerk heeft tot doel efficiënte samenwerking tussen ketenpartners bevorderen, om te zorgen voor de passende (zorg)aanpak op de juiste plek voor kwetsbare personen met verward gedrag en veiligheidsrisico’s en om verdere escalatie te voorkomen. Dit wordt gedaan door vanuit de praktijk (met casusreviews of andere vormen van directe praktijkinformatie) te leren en ‘in het werk, aan het werk’ steeds te blijven verbeteren en te versterken wat goed loopt. Inmiddels zijn er een vijftal bijeenkomsten geweest en zal eind 2023 een evaluatie plaatsvinden. In 2024 worden de leerbijeenkomsten gecontinueerd en komt men 6 keer bij elkaar. De aanbevelingen uit de evaluatie worden meegenomen en waar nodig geïmplementeerd.

Spoor 2

Het VIA legt verbinding tussen het zorg- en veiligheidsdomein. Het doel is om een goede opvolging te geven op politiemeldingen over personen met verward gedrag naar het zorg- en veiligheidsdomein en zo eerder te komen tot een sluitende ketenaanpak. Daarmee wordt getracht te komen tot een vermindering van het tot nu toe jaarlijks stijgende aantal (herhaalde) politiemeldingen en het voorkomen van escalatie. Het VIA ontvangt dagelijks niet-acute zorgmeldingen voor Zuid-Limburg via de Politie om deze waar nodig te koppelen aan hulpverlening wanneer deze reeds actief is of wanneer dat nodig is hulpverlening te laten starten. Het VIA vormt het verbindingspunt voor Zuid-Limburg waarbij er een eenduidige samenwerking is tussen Politie, OM, GGZ-instellingen, Vangnet/bemoeizorg, gemeenten en

3RO. Als Zuid Limburgse Zorg- en Veiligheidshuizen geven wij namens de gemeenten uitvoering aan het VIA.

Inmiddels hebben de Zuid-Limburgse gemeenten besloten om het VIA structureel te gaan borgen. Het VIA is vroegtijdig aangesloten bij het landelijke project t.a.v. de geautomatiseerde digitale communicatie tussen politie en meldpunten niet-acute zorg. Sinds mei 2023 is een koppeling tot stand gebracht.

Wat gaan we doen in 2024

- Samen met ketenpartners zorgen voor de doorontwikkeling van het lerend netwerk “kwetsbare personen met verward gedrag en veiligheidsrisico’s” om de impact van het lerend netwerk verder te versterken;
- Bijdrage leveren aan de doorontwikkeling van de Levensloopaanpak (landelijk, regionaal en lokaal);
- Blijven investeren in vroeg-signalering en voorkomen van escalatie door onder andere het VIA;
- Faciliteren van kennis- en expertiseverbreding over onder andere de GGZ en LVB-problematiek;
- Bevorderen bekendheid van en tussen de partnerorganisaties;
- Actieve bijdrage leveren aan de landelijk coalitie ‘onbegrepen gedrag met een hoog veiligheidsrisico’;

3.1.3 Geradicaliseerde personen en polarisatie

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een integrale aanpak op radicalisering. Hieronder valt ook de weging van casuïstiek. In Zuid-Limburg hebben de gemeenten de procesregie op deze complexe, domeinoverstijgende casuïstiek belegd bij de Zorg en Veiligheidshuizen. De ZLZVH geven ook uitvoering aan de Provinciale Weegtafel Radicalisering en Extremisme. Hierbij werken wij binnen de kaders van (met name) privacywetgeving die zijn vastgelegd in het door Limburgse gemeenten getekende “Modelconvenant NCTV”.

De ZLZVH borgen de bestaande, zorgvuldig opgebouwde infrastructuur gericht op de uitvoering van een persoonsgerichte aanpak op radicalisering en (nieuwe vormen) van extremisme in hun werkzaamheden.

De dreiging vanuit extremistische denkbeelden en een toenemende afkeer van instituties veranderd voortdurend. Dit vraagt nadrukkelijk om een stevige basisaanpak, van waaruit flexibel kan worden ingespeeld op veranderende dreiging. In 2024 gaan we door op de ingeslagen weg en blijven we investeren in de basisstructuur. Vanuit deze basis versterken we onze aanpak door onder meer procesafspraken te herijken en door te ontwikkelen en daarin gebruik te maken van wetenschappelijke inzichten en ervaringsgegevens.

De aanpak wordt waar nodig verder doorontwikkeld voor (nieuwe vormen) van extremisme zoals de soevereine beweging.

In 2023 is vanuit het landelijke Flexteam verkend hoe in de ZVH meer methodisch gewerkt kan worden in deze aanpak: duiding, weging, casuïstiekbespreking en afschaling. Dit heeft geresulteerd in de handreiking methodisch werken waarvan de bestaande methoden die door het ZVH gebruikt worden ook onderdeel zijn. In 2024 wordt de handreiking verder uitgerold en

verkend hoe deze ingezet kan worden in de basisstructuur persoonsgerichte aanpak Radicalisering.

In 2023 is het door de Limburgse gemeenten geïnitieerde ontwikkeltraject CTER Limburg gestart. De ZLZVH zijn hier actief bij aangehaakt. Er zijn grote stappen gezet in het lokale en bovenlokale professionele netwerk, urgentiebesef en deskundigheidsbevordering. Er ontwikkelt zich in onze regio en daarbuiten een stevig fundament (in lijn met de “basis op orde”, als omschreven in de Nationale Contra-terrorisestrategie) om de komende jaren de aanpak op verder te bouwen. Het ontwikkeltraject wordt in 2024 voortgezet.

Wat gaan we doen in 2024

- Borgen van de opgebouwde infrastructuur door:
 - De uitvoering van een persoonsgerichte aanpak op radicalisering en (nieuwe) vormen van extremisme door getrainde procesregisseurs met expertise op het thema;
 - Op peil houden van kennis van bestaande en nieuwe fenomenen;
 - Verder uitrollen methodisch werken.
- Actief participeren in het ontwikkeltraject CTER Limburg
- Volgen van en acteren op de ontwikkelingen in relatie tot het Wetsvoorstel persoonsgerichte aanpak en meldingen over radicalisering en terroristische activiteiten

3.2 Verbinding met de omgeving

Wij formuleren de speerpunten met betrekking tot verbinding met de omgeving vanuit onze rol als netwerkorganisatie, waarbij met name onze expertisefunctie bij ontwikkelingen en casuïstiek op het snijvlak van Zorg- en Veiligheid van belang is.

3.2.1 RIEC

In veel kwetsbare wijken met een opeenstapeling van sociale problemen vindt ondermijnende criminaliteit een voedingsbodem. Gemeenten treden hiertegen op met een gebiedsgerichte aanpak die preventie (en voorkomen van verder afglijden) combineert met het aanpakken en bestrijden van ondermijnend en crimineel gedrag. De persoonsgerichte aanpak die door de Zorg- en Veiligheidshuizen is ontwikkeld, wordt in toenemende mate ingezet. Bijvoorbeeld in de aanpak van criminele families of om te voorkomen dat kwetsbare jongeren afglijden naar zware (drugs)criminaliteit.

In 2023 zijn we gestart met het verkennen van de afstemming tussen RIEC Limburg en de Limburgse Zorg- en Veiligheidshuizen. Om elkaar te versterken, de ondermijnende criminaliteit de kop in te drukken en te voorkomen dat we met dezelfde casuïstiek bezig zijn, is het noodzakelijk dat we gaan uitzoeken op welke wijze het RIEC Limburg en de ZLZVH elkaar, en daarmee ook onze ketenpartners, in positie kunnen brengen om op het juiste moment de juiste interventies in te zetten in het proces. De eerste stappen daartoe zijn al gezet. Zowel op casuïstiek en proces, alsook juridisch is zorgvuldig onderzocht wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn in de afstemming tussen RIEC Limburg en de Limburgse ZVH. Deze bevindingen zullen doorvertaald worden in een handreiking voor afstemming RIEC Limburg en de Limburgse ZVH.

Wat gaan we doen in 2024

- Uitvoering geven aan de uitkomsten van de verkenning afstemming RIEC Limburg en de Limburgse ZVH. Hierbij houden wij rekening met:
 - Elkaars toegevoegde waarde;
 - Taken, rollen en bevoegdheden;
 - Het op elkaar afstemmen van persoonsgerichte aanpak en bestuurlijke interventies, waarbij wij streven naar slimme verbindingen en het verknopen van structuren;
 - De randvoorwaarden voor samenwerking, met specifieke aandacht voor het delen van informatie in relatie tot de (op handen zijnde) Wgs;
 - Inrichten van en uitvoering geven aan continue gesprekscyclus (accountmanagement).

3.2.2 ZSM

De ZLZVH en de strafrechtketenpartners op ZSM hebben een gedeelde ambitie om te komen tot een betere verbinding en effectievere samenwerking tussen het straf-, zorg- en sociaal domein. Er zijn een viertal samenwerkingsafspraken geformuleerd met als doel versterken van de verbinding en de kwaliteit van de samenwerking.

1. De ZLZVH leveren de beschikbare relevante contextinformatie over de bij de ZLZVH bekende verdachten die op de ZSM-locaties worden aangemeld.
2. Op de ZSM-locaties (en binnen het OM) wordt contextinformatie betrokken om te komen tot de meest effectieve interventie. Wanneer er vanuit de ZLZVH een persoonsgerichte aanpak van toepassing is, houdt de Officier van Justitie hier rekening mee bij het afdoeningsbesluit of de zaaks aanpak. In 2024 wordt de landelijke standaardisatie ZSM-contextinformatie geïmplementeerd om de informatievoorziening vanuit de ZLZVH te optimaliseren.
3. De ZSM-partners informeren de ZLZVH over afdoeningsbesluiten/aanpakken wanneer de verdachte bekend is bij de ZLZVH.
4. De ZSM-partners doen een melding bij de ZLZVH bij ('buikpijn') casussen waarnaast, of in plaats van, interventies vanuit de strafrechtketenpartners ook interventies vanuit het zorg- en sociaal domein nodig lijken. De ZLZVH bespreken deze casussen en pakken deze vervolgens zelf op of zeden ze door naar partners in het lokale veld.

In het afgelopen jaar hebben we geïnvesteerd in de versteviging van de samenwerking tussen OM-ZSM en de Zorg- en Veiligheidshuizen. Procesregisseurs en – ondersteuners van de Zorg- en Veiligheidshuizen hebben een werkbezoek gebracht aan de ZSM-locatie in Maastricht. Ook hebben de liaisons vanuit het OM-ZSM de Zorg- en Veiligheidshuizen bezocht. Het voornemen is uitgesproken We hebben afgesproken om de contacten warm te houden en elkaar laagdrempelig te blijven benaderen. Zo worden over en weer presentaties over ieders werkzaamheden en processen gegeven en wordt het OM-ZSM betrokken bij de interne opleiding van procesregisseurs binnen de ZLZVH.

Ook binnen het tactisch overleg ZSM worden de Zorg- en Veiligheidshuizen uit Limburg vertegenwoordigd. Binnen dit overleg wordt ook ingezoomd op kansen en ontwikkelingen binnen de samenwerking van deze keten. Voor de Zorg- en Veiligheidshuizen is wederom het onderwerp aangesneden om op de ZSM-locatie aanwezig te zijn. Er is meer onderzoek nodig

om te komen tot een standpunt en visie op dit gebied. Hierbij moeten ook de (on)mogelijkheden voor zorgvuldige en noodzakelijke gegevensuitwisseling goed in kaart gebracht worden.

Wat gaan we doen in 2024

- Onderzoeken of deelname aan de ZSM-tafel of werken in de nabijheid daarvan wenselijk, nodig en haalbaar is
- (On)mogelijkheden in gegevensuitwisseling voor intensievere samenwerking met ZSM in kaart brengen
- Continueren van de bovengenoemde samenwerkingsafspraken
- Inrichten en uitvoering geven aan continue gesprekscyclus waaronder deelname aan tactisch ZSM-overleg
- Implementeren landelijke standaardisatie informatievoorziening ZVH - ZSM

3.2.3 Veilig Thuis en de aanpak GIA

Vanuit de visie op de gefaseerde ketenzorg wordt door vele ketenpartners in Zuid-Limburg actief de samenwerking opgezocht. In de afgelopen jaren werd gebouwd aan een netwerk en professionalisering van de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Gedurende het afgelopen jaar is in gezamenlijkheid gewerkt om te komen tot een nieuwe regiovisie. De nieuwe regiovisie staat in het teken van verdere versterking van zowel de samenwerking als de aanpak. Deze stevige en ambitieuze regiovisie zal gelden vanaf 2024.

Als ZLZVH voeren we waar nodig procesregie op multi-complexe casuïstiek waarbij sprake is van een vorm van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Dit om te komen tot een passende integrale aanpak voor mensen met zeer ingewikkelde problemen (en vaak een hoog veiligheidsrisico). Uit recent onderzoek van het Verwey Jonker Instituut blijkt dat er vijf patronen te herkennen zijn achter geweld. Deze profielen sluiten elkaar niet uit, kunnen overlappen en zelfs in elkaar overlopen. Als ZLZVH sluiten we aan bij de ketenpartners in de regio en doen we kennis op van deze profielen om ze in praktijk te herkennen en aan te kunnen sluiten met een passende aanpak of inzet. In goede verbinding blijven met Veilig Thuis en de andere ketenpartners blijft, net zoals in voorgaande jaren, van groot belang.

In het kader van Veiligheid Voorop nemen de ZLZVH deel aan het lerend netwerk inzake GIA. Het zogeheten regionaal netwerk zorg en straf (RNZS) tracht samen lering te trekken uit situaties die zich voorgedaan hebben en verbeterpunten te verkennen. Verder hebben de ZLZVH een faciliterende en organisatorische rol binnen MDA++. Een procesregisseur is de onafhankelijke voorzitter bij de MDA++ overleggen in de regio. Indien expertise vanuit de ZLZVH gewenst is bij een specifieke casus sluit een (andere) procesregisseur aan bij het MDA++ overleg om samen met de andere ketenpartners naar nieuwe inzichten dan wel mogelijkheden te zoeken om te komen tot een vooruitgang binnen een casus.

Wat gaan we doen in 2024

- Organiseren van en deelname aan themabijeenkomsten GIA en Wet Tijdelijk Huisverbod;
- Processen rondom de Wet Tijdelijk Huisverbod uniformeren.
- Organiseren themabijeenkomst WTH voor HOvJ's in de hele regio
- Versterken verbinding met politie specifiek op het gebied van RIHG/WTH
- Verbinding tussen de aandachtfunctionarissen binnen ZLZVH versterken en thema meer positioneren.

3.2.4 Mensenhandel

De aanpak mensenhandel heeft de laatste jaren meer prioriteit gekregen van de overheid. In het landelijk programma 'Samen tegen mensenhandel' is opgenomen dat elke gemeente in 2022 een duidelijke en geborgde aanpak van mensenhandel moet hebben, die ook in de regio is verankerd. In de strijd tegen mensenhandel werken de gemeenten in de regio Zuid-Limburg nauw samen. Dit is essentieel in de aanpak van mensenhandel, niet in de laatste plaats om een verplaatsingseffect te voorkomen. De regionale en integrale samenwerking is nodig om informatie over de aanpak uit te wisselen en om de nodige informatie over potentiële daders en slachtoffers te delen. Deze samenwerking heeft geresulteerd in een Zuid-Limburgs beleidsplan rondom de aanpak mensenhandel. Daartoe is afstemming geweest met de regio Noord- en Midden-Limburg. Het plan heeft de ondertitel "naar een regio zonder uitbuiting" meegekregen. Dat is onze gedeelde missie in de provincie Limburg. Het beleidsplan beschrijft de aanpak van mensenhandel vanuit gemeentelijk perspectief.

De aanpak van mensenhandel beperkt zich vaak niet tot één gemeente. Het is belangrijk dat gemeenten en ketenpartners samenwerken. De Zuid-Limburgse gemeenten hebben de afgelopen jaren geïnvesteerd in een netwerkstructuur voor de aanpak van mensenhandel waarbij de functies van ketenregie, zorgcoördinatie en aandachtfunctionarissen mensenhandel zijn geborgd.

De Zuid-Limburgse Zorg- en Veiligheidshuizen hebben in deze netwerkstructuur een duidelijke positionering. Het ZVH krijgt al veel adviesvragen en casuïstiek van mensenhandel, omdat deze veelal complex en domein overstijgend is. Daardoor beschikt zij over belangrijke expertise. Daarnaast wordt binnen het ZVH een kader geboden waarbinnen partners informatie kunnen delen. Binnen de ZLZVH kennen we 2 rollen binnen de aanpak van mensenhandel:

- Zorgcoördinator mensenhandel
- Procesregisseurs met aandachtsgebied mensenhandel

De Zorgcoördinator organiseert en coördineert een samenhangend hulp- en ondersteuningsaanbod en leidt het slachtoffer toe naar de juiste organisatie. Tevens ondersteunt de Zorgcoördinator ketenpartners in het signaleren van mensenhandel en adviseert in de opvolging van deze vermoedelijke signalen. De procesregisseurs met het aandachtsgebied mensenhandel plegen vanuit de basistaak procesregie inzet op de complexe casuïstiek mensenhandel en signaleren relevante trends en ontwikkelingen vanuit hun adviserende expertiserol.

Wat gaan we doen in 2024

- Uitvoering geven aan het beleidsplan 'naar een regio zonder uitbuiting':
 - Inzetten op aanpak mensenhandel vanuit de basistaak procesregie (PGA);
 - Sturen en adviseren op de meldroute voor vermoedelijke signalen mensenhandel;
 - Bijdrage leveren aan bewustwordingsbijeenkomsten voor ketenpartners;
 - Zorgcoördinator mensenhandel positioneren en faciliteren in het netwerk van ketenpartners vanuit de ZLZVH;

3.3 Huis op orde

Afgelopen jaren hebben in het teken gestaan van het vormgeven van samenwerking tussen de Zorg- en Veiligheidshuizen. Dit heeft geresulteerd in het samenwerkingsverband ZLZVH. De basis van de samenwerking staat. Komende jaren is gericht op de verdere inrichting en professionalisering van deze samenwerking. In het kader hiervan zijn diverse speerpunten gedefinieerd.

3.3.1 Beschikking over specialisten

Onze specialisten vormen de basis van de ZLZVH. Daarom investeren we in de onboarding van nieuwe medewerkers en de (door)ontwikkeling van de bestaande medewerker. In 2023 hebben wij geïnvesteerd in een gezamenlijk introductieprogramma. Daarnaast hebben wij onze medewerkers gefaciliteerd met betrekking tot ontwikkeling van hun expertise. Hiervoor hebben wij gebruik gemaakt van het landelijk aanbod en lokaal geïnvesteerd in trainingen, kennissessies en opleidingen. Dit is een dynamisch proces, waarbij wij oog blijven houden voor relevante ontwikkelingen.

Wat gaan we doen in 2024

- Uitvoeren en door ontwikkelen (indien nodig) van het gezamenlijk introductieprogramma. Doelen van dit programma zijn onder andere kennismaken met de ZLZVH, inzicht krijgen in het netwerk van Zorg- en Veiligheid, kennismaken met de bedrijfscultuur en kennismaken met de functies en bijbehorende werkzaamheden;
- Uitvoeren en door ontwikkelen van het gezamenlijk medewerkers-ontwikkelprogramma. Dit programma heeft als doel ontwikkeling van de medewerker met aandacht voor het/ de aan hem of haar gekoppelde expertisegebied(en). Onderdelen van het programma zijn intervisie, uitwisseling, kennissessies en opleiding;
- Deelname aan landelijk opleidingsaanbod vanuit de LVMZV.

3.3.2 *Investeren in informatievoorziening*

Informatievoorziening is een randvoorwaarde voor en ondersteunend aan het functioneren van de ZLZVH. Vanuit het ministerie en de Vereniging Nederlandse Gemeenten is begin 2020 gestart met het uitwerken van de toekomstige informatievoorziening in de Zorg- en Veiligheidshuizen. Een onderdeel hiervan is het uitfaseren van GCOS per 1 januari 2024. De Zuid-Limburgse Zorg- en Veiligheidshuizen hebben ter vervanging van GCOS in juli 2023 gezamenlijk het systeem PGAx geïmplementeerd voor het verwerken van aanmeldingen van netwerkpartners en het registreren van cliëntgegevens. Landelijk is in 2023 gewerkt aan het ontwikkelen van ketenafspraken op landelijke standaardisaties in de informatievoorziening Zorg- en Veiligheidshuizen. In 2024 worden de standaardisaties ZSM, Aanmelding en Intake, verrijking Veilig Thuis – ZVH en verrijking overige partners geïmplementeerd.

Wat gaan we doen in 2024

- Investeren op aansluiting van ketenpartners bij PGAx ter optimalisatie van de samenwerking
- Optimaliseren van werkprocessen op basis van (nieuwe) systeem mogelijkheden
- Investeren op het eenduidig genereren van management- en stuurinformatie
- Implementeren landelijke standaardisaties IV – ZVH
- Proactief volgen van en acteren op overige landelijke ontwikkelingen rondom informatievoorziening

3.3.3 *Gezamenlijke kwaliteitscyclus*

Een kwaliteitscyclus is gericht op het vernieuwen, corrigeren en verbeteren van processen. Het inrichten van een eenduidige en gezamenlijke kwaliteitscyclus is van groot belang om kwaliteit te blijven leveren. Dit is een continu proces.

Wat gaan we doen in 2024

- Beschrijven & digitaliseren processen op gezamenlijke locatie;
- Inrichten en borgen proces uitvoeren kwaliteitscyclus: vernieuwen, corrigeren en verbeteren processen. Ieder proces heeft een proceseigenaar die dit regisseert.

3.3.4 *Gegevensdeling (privacy) altijd op orde*

Een van de speerpunten van de ZLZVH is dat gegevensdeling (privacy) altijd op orde is. Dit wil zeggen dat we in ons werk voldoen aan de uitgangspunten van het handvat 'Gegevensdeling in het Zorg- en veiligheidsdomein' én dat we periodiek aandacht hebben voor kwaliteitsborging van informatie-uitwisseling in de praktijk.

De Zorg- en Veiligheidshuizen zorgen ervoor dat er een integrale en persoonsgerichte aanpak komt en dat de voortgang van de uitvoering wordt bewaakt, zonder verantwoordelijkheden van partners over te nemen.

Het verwerken en uitwisselen van persoonsgegevens is hiervoor van essentieel belang. Gelet op de gevoelige aard van de gegevens, de betrokken partijen en de personen op wie deze gegevens betrekking hebben, is een zorgvuldige verwerking cruciaal. De implementatie van PGAx heeft gezorgd voor een verbetering van de beveiliging van persoonsgegevens en geeft een nieuwe impuls om de bestaande processen en maatregelen aan te scherpen.

Om te beoordelen of het systeem voldoet aan de eisen uit geldende privacy wet- en regelgeving en om eventuele risico's van en verbetermaatregelen voor de verwerking te identificeren, hebben de Zorg- en Veiligheidshuizen een Data Protection Impact Assessment (DPIA) laten uitvoeren.

Deze DPIA ziet op de inrichting en het gebruik van PGAx en de ZVH-processen die daarmee verband houden. Als resultaat van de DPIA zijn een aantal aanvullende maatregelen naar voren gekomen om de privacy risico's tot een acceptabel niveau te brengen.

Wat gaan we doen in 2024

- Het uitvoeren van een aantal aanvullende maatregelen uit welke uit de DPIA naar voren zijn gekomen.
- Volgen van en acteren op de ontwikkelingen in relatie tot wetswijziging WAMS en WGS.

3.3.5 Kennis- en expertisecentrum

Het Zorg- en Veiligheidshuis is een informatieknooppunt en expertisecentrum voor de aanpak van complexe problematiek rondom zorg en veiligheid. Als netwerk vormt het Zorg- en Veiligheidshuis een belangrijke schakel in de verbinding tussen justitie (dwang en drang), zorg en bestuur.

Wat gaan we doen in 2024

- Het organiseren van themabijeenkomsten voor en met ketenpartners;
- Het faciliteren van relevante presentaties vanuit ketenpartners;
- Het gevraagd en ongevraagd adviseren op het thema Zorg en Veiligheid.

3.4 Lokale speerpunten

We houden oog voor de lokale wensen en ontwikkelingen. Lokale speerpunten en initiatieven verschillen daarom per regio. Onderstaand hebben wij de lokale speerpunten voor de regio Westelijke Mijnstreek opgenomen. Hierin is ook de koppeling gezocht met de Kadernota Integrale Veiligheid Westelijke Mijnstreek 2023-2026. Vanuit onze samenwerking met de Zorg- en Veiligheidshuizen in Zuid-Limburg zijn wij daarmee centraal verbonden en blijven wij lokaal verankerd.

3.4.1 Netwerkstructuur

De netwerkstructuur is de kapstok van het integraal en gebiedsgericht werken. Het doel is voorkómen van een dreigende escalerende situatie. Mocht er een dreigende escalerende situatie ontstaan, dan wordt de impact beperkt door snel te handelen en daardoor snel en adequaat te de-escaleren. Goede samenwerking tussen professionals is daarbij cruciaal. En afspraken over wie de regie heeft als problemen groter worden en wanneer opschalen (of juist afschalen) nodig is.

Met de netwerkstructuur wordt een effectieve en efficiënte uitvoering gegeven aan het principe: één gezin, één plan, één regisseur. Door tijdig signalen en casuïstiek met elkaar te bespreken, zorgen we samen voor een integrale aanpak en voorkomen we dat problemen escaleren. Het uitgangspunt is maatwerk leveren op basis van wat de inwoner nodig heeft en regie en zelfredzaamheid te ondersteunen en versterken.

Er kan op- en afgeschaald worden naar het voorliggend veld, gebiedsteam (lokaal per gemeente ingeregeld), regieteam (RT) of Zorg- en Veiligheidshuis. Onder het voorliggend veld verstaan we de voorzieningen in de eerste lijn die voor iedereen toegankelijk zijn zonder indicatie van de gemeente.

De inhoud van de problematiek en de benodigde partners bepalen waar de casus wordt ingebracht. Een casus wordt zo lang als nodig gevolgd en zo snel als mogelijk afgeschaald. Hierbij zijn de voorzitter van het gebiedsteam, regieteam en de regionale weegploeg van het Zorg- en Veiligheidshuis de schakels tussen de verschillende niveaus en verantwoordelijk voor het tijdig op- en afschalen.

Het RT is een multidisciplinair overleg (MDO) op maat met professionals uit de eerste en tweede lijn binnen het zorg- en veiligheidsdomein. Hier worden signalen en casuïstiek besproken als een integrale aanpak of meedenken vanuit de tweede lijn noodzakelijk is. Het Zorg- en Veiligheidshuis faciliteert het RT door het leveren van een onafhankelijk voorzitter en neemt op verzoek ook als adviseur deel aan het RT. Het RT vindt plaats binnen de locatie van het Zorg- en Veiligheidshuis. Bij het RT wordt de inhoudelijke casusregie belegd bij een van de partners die betrokken is bij de casus. Het RT stelt een gezamenlijk actieplan op. Als de veiligheid van kinderen in het geding is, loopt de procedure via de bescherm tafel en Raad voor de Kinderbescherming. De bescherm tafel en het RT stemmen daar waar nodig intensief af voor optimale samenwerking.

Wat gaan we doen in 2024

- Het Regieteam structureel en financieel borgen binnen de aanpak ZVH voor de regio Westelijke Mijnstreek;
- Continu optimaliseren van het werkproces Regieteam;
- Bij nieuwe ontwikkelingen zal primair aangehaakt worden bij de genoemde netwerkstructuur.

3.4.2 WVGZ

Met ingang van 1 januari 2020 is de Wet bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen (Wet BOPZ) vervangen door nieuwe wetgeving.

Onder de nieuwe wetgeving vindt een opsplitsing plaats naar doelgroepen en specifieke regels omtrent verplichte zorg van deze doelgroepen:

- Wet zorg en dwang (Wzd): omvat regels met betrekking tot verplichte zorg voor mensen met een verstandelijke beperking en mensen met een psychogeriatrische aandoening (zoals dementie);
- Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz): omvat regels met betrekking tot verplichte zorg voor mensen met een psychische aandoening.

De Wvggz levert ook nieuwe taken op voor gemeenten. De Wvggz vraagt het College van B&W zorg te dragen voor het in behandeling nemen van meldingen betreffende personen voor wie de noodzaak tot geestelijke gezondheidszorg moet worden onderzocht.

Iedereen kan een melding bij de gemeente doen. De melding moet gaan over een persoon die woonachtig is in die gemeente of aldaar overwegend verblijft. De gemeente heeft vervolgens 14 dagen de tijd om een verkennend onderzoek te doen. Wanneer de melder een vertegenwoordiger, partner, ouder of essentiële naaste betreft, dient de gemeente hen te informeren over de uitkomst van het verkennend onderzoek. Mogelijk leidt het onderzoek tot een aanvraag om een zorgmachtiging (voorheen de rechterlijke machtiging) om verplichte zorg te verlenen. De uitkomst van het onderzoek kan ook leiden tot andere (zorg)maatregelen.

Dit alles betekent dat de gemeente moet organiseren dat de meldingen zorgvuldig ontvangen en tijdig onderzocht worden. Daarbij moet goed onderscheiden worden of de melding eerder een overlastmelding betreft of dat er sprake is van een persoon met een psychische stoornis die met zijn/haar gedrag ernstig nadeel veroorzaakt.

Voor de Westelijke Mijnstreek is door de gemeenten gekozen om aan te sluiten bij de bestaande structuren binnen het Zorg- en Veiligheidshuis. Dit mede ook vanuit haar reeds opgedane kennis- en expertise op het snijvlak van zorg- en veiligheid. Het Zorg- en Veiligheidshuis behandelt de meldingen en verricht, indien van toepassing, het verkennend onderzoek in het kader van de Wvggz. Er zijn twee procesregisseurs betrokken bij de uitvoering van deze taak. Hierbij is rekening gehouden met de expertise die deze functie vraagt.

Wat gaan we doen in 2024

- Proactief volgen van en acteren op landelijke ontwikkelingen rondom de Wvggz en deze waar nodig implementeren voor de regio Westelijke Mijnstreek.

3.4.3 Preventie met Gezag

De 3 Zuid-Limburgse Zorg- en Veiligheidshuizen zijn/ worden actief betrokken in de ontwikkeling en uitvoering van de plannen van aanpak PmG in hun eigen regio's. Het verschil in ontwikkelsnelheid en de specifieke lokale gebondenheid van de problematiek maakt dat we PmG en de jeugd aanpak (vooralsnog) opnemen als lokaal speerpunt. Als ZLZVH zoeken wij echter ook hierin actief de verbinding met elkaar op.

Vanuit het programma Preventie met Gezag wil het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) in kwetsbare gebieden meer veerkracht en handvatten bieden, zodat kinderen, jongeren en jongvolwassenen in de leeftijd van 8 tot en met 27 jaar niet in aanraking komen met criminaliteit of daarin verder doorgroeien.

De Rijksoverheid ziet een toename van ernstige delicten, een toename in het dragen van (vuur)wapens en in het verhandelen van drugs. Ook zijn jongeren betrokken bij steekincidenten, plegen jongeren gewapende overvallen en raken zij al op jonge leeftijd op het verkeerde pad. In kwetsbare wijken, waar jongeren opgroeien in gezinnen met armoede, schulden en werkloosheid, kan de verleiding voor jongeren om (snel) geld te verdienen groot zijn. Het risico op het belanden en doorgroeien in de criminaliteit is reëel. In Sittard-Geleen wordt dit beeld herkend door onder andere politie, Openbaar Ministerie (OM), gemeente (o.a. teams Maatschappelijke Ontwikkeling, Openbare Orde en Veiligheid, Handhaving, Leren en Jongeren (waaronder leerplicht), Jeugd, Wmo/zorg, Participatie), jongerenwerkers, onderwijs, (jeugd)reclassering, Zorg- en Veiligheidshuis, Veilig Thuis, RIEC, Halt, jeugdhulpprofessionals, MEE en Raad voor de Kinderbescherming. In dit kader behoort Sittard-Geleen tot het rijtje van gebieden waarin de leefbaarheid en veiligheid onder druk staat en waarin een grotere voedingsbodem voor jeugdcriminaliteit bestaat dan in andere gebieden. Vanuit het landelijk programma Preventie met Gezag (PmG) is de gemeente Sittard-Geleen geselecteerd om samen met netwerkpartners een structurele aanpak op te zetten die helpt om die voedingsbodem structureel weg te nemen.

Het Zorg- en Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek krijgt vanuit Preventie met Gezag een rol in (1) nieuwe ontwikkelingen met betrekking tot (de inrichting van) een lokale netwerkstructuur én hen faciliteren bij de (2) uitbreiding van de huidige procesregie in het kader van de persoonsgerichte aanpak.

Wat gaan we doen in 2024

- Adviseren met betrekking tot de inrichting en positionering van een dekkende netwerksamenwerking rondom de doelgroep van Preventie met Gezag;
- Voorzitterschap van/betrokkenheid bij de nader in te richten lokale netwerksamenwerkingsstructuur, waarbij naast een gemeente brede aanpak ook onderzocht gaat worden op welke wijze door middel van maatwerk kan worden aangesloten bij geprioriteerde wijken/buurtten.
- Uitvoering geven aan de persoonsgerichte aanpak op de doelgroep van Preventie met Gezag.

3.4.4 Inrichting en besturing ZVH Westelijke Mijnstreek

Van oorsprong zijn de Zorg- en Veiligheidshuizen netwerkorganisaties. De focus ligt daarmee vooral op het netwerk en minder op de structuur van een eigen organisatie. Vanaf het moment dat de regie formeel bij de gemeente is belegd, is hier wel enige verandering in gekomen. In Nederland zijn Zorg- en Veiligheidshuizen ondergebracht bij gemeenten, in stichtingen, bij Veiligheidsregio's en in separate gemeenschappelijke regelingen.

Ontwikkelingen van de afgelopen tijd hebben ertoe geleid dat steeds vaker de vraag gesteld wordt of ZVHWM op de juiste wijze is gepositioneerd in de regio. Zaken als onafhankelijkheid, financieringsconstructie en samenwerking met de andere Zuid-Limburgse Zorg- en Veiligheidshuizen roepen steeds meer (o.a. bestuurlijke) vragen op rondom de inrichting en besturing van ZVHWM.

Bovenstaande vragen zijn aanleiding voor de brede behoefte om de inrichting en besturing van het ZVH WM nader te onderzoeken.

Wat gaan we doen in 2024

- Actieve bijdrage leveren aan de bestuurlijke opdracht om door te ontwikkelen;
 - Deelname aan projectgroep
 - Uitvoeren van besluiten in het kader van de doorontwikkeling.

4 Financiën

De begroting 2024 is tot stand gekomen met de in dit plan benoemde speerpunten en ontwikkelingen en de hierdoor te verwachte groei van het aantal complexe casuïstiek en aanvullende taken. Kalenderjaar 2024 is een jaar van doorontwikkeling. Daaruit volgende is er gekozen voor een nieuwe structuur welke ingaat per 1 augustus 2024. Dat heeft als gevolg dat er een begroting 2024 is die bestaat uit twee perioden; te weten januari t/m juli en augustus t/m december. De periode januari t/m juli is inmiddels verantwoord in het jaarverslag 2023.

4.1 Begroting 2024

Periode augustus t/m december:

Uitgaven		Inkomsten	
Personeel	601.800	Gem. Sittard-Geleen (76,96%)	499.777
Algemeen	109.382	Gem. Stein (14,025%)	91.078
		Gem. Beek (9,015%)	58.543
		Subtotaal (100%)	649.398
		VIA ZVH Heuvelland (55,4%)	34.243
		VIA ZVH Parkstad (44,6%)	27.541
		Subtotaal (100%)	61.784
Totaal	711.182	Totaal	711.182

Bovenstaande nieuwe structuur bevat een herijkte verdeelsleutel die gebaseerd is op het inwonersaantal en de casuïstiek per gemeente. Daarbij speelt dat vanaf augustus de regionale subsidiestromen die gemeente Sittard-Geleen als centrumgemeente aanvraagt en ontvangt niet terugkomen in bovenstaand jaaroverzicht. Betreffende subsidiestromen worden op basis van de verdeelsleutel verrekend waarbij de gemeenten Beek en Stein hun aandeel krijgen overgemaakt vanuit gemeente Sittard-Geleen om zo hun eigen bijdrage voor het Zorg- en Veiligheidshuis (deels) te kunnen bekostigen.

4.2 Risico's

De eigen bijdrage per gemeente is afhankelijk van de beschikbare subsidiestromen. Zodra er een subsidiestroom (deels) dient te worden terugbetaald doordat bijvoorbeeld niet aan de voorwaarden is voldaan of omdat een subsidiestroom eenvoudig weg stopt zonder een bepaalde vorm van vervanging dan heeft dit direct gevolgen voor de participerende gemeenten.

Er is tot 31-12-2024 financiële borging van het VIA. Het is voor het ZVH WM nu nog niet duidelijk hoe eventuele verdere borging er uit gaat zien.

4.3 Kansen

Ten aanzien van voornoemde risico's zijn er kansen om deze op te vangen. Vanuit gemeentelijk standpunt is het de overweging waard om hiervoor de lokale POK-middelen die ontvangen worden t/m 2027 aan te wenden als dekking van de eigen bijdrage.